

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

De fide, quæ est uniu[m] & p[re]cipuu[m]dono[rum] Sp[irit]us S. q[uo]d
ip[s]a in sanctis antiquis p[at]ribus primis tanti sacramenti tantæ salutis
præparatio fuerit

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

pulchritudo iustitiæ in uerbo crucis, de quo tunc loquebatur apostolus dicens. Verbum enim crucis pereuntibus quidem stultitia est, his autem qui salui fiunt, id est nobis, uirtus dei est & de quo uidelicet uerbo crucis mentio nunc nobis occurrit, contemplantibus illud con-

Esa. 40.

Matth. 3

Hebr. 2.

filium trinitatis, quod admiramur cum propheta dicentes. Quis consiliarius eius fuit, & ostendit illi: Audemus nos adiungere, his qui dicunt, nobis autem reuelauit deus per spiritum suum: audiuimus enim dicentem dei filium, cum dignaretur baptizari à Iohanne, nimirum baptismo penitentiae. Sic enim decet nos implere omnem iustitiam. & Apostolum dicentem, quia decebat eum autorem salutis per passionem consummari, quæ uidelicet passio penitentiae illius, quam ob implendam omnem iustitiam suscepit, consummatio fuit.

¶ Be illa ironia dei siue sancte trinitatis, qua dixit. Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est sciens bonum & malum, cum iam premisisset, quia puluis es & in puluerem reuerteris, & quomodo illa ironia in serium conuersa est, quando nouus Adam Iesus Christus factus est una persona ex tribus personis sancte trinitatis. Cap. IX.

Non ergo dubitamus, quia simul ut sancta trinitas hanc ironiam edixit, Ecce Adam, quasi unus ex nobis factus est, sciens bonum & malum, cum iam premisisset, quia puluis es, & in puluerem reuerteris, iamque fecisset Adæ & uxori eius tunicas pellicias, & induisset eos, taliter in eodem consilio pertractatum est, ut diceret. Non est Adam factus ut putabat, quasi unus ex nobis, immo amisit illud quod habuerat, uel habere poterat ex nobis. Sed decet nos implere omnem iustitiam, taliter, ut unus ex nobis fiat quasi Adam, id est, ita fiat homo, ut sit etiam mortalis secundum carnem sicut Adam, & tali morte moriatur, quasi sceleratus sicut est Adam, & inter iniquos reputetur, qualium omnium exemplum est Adam. Per hoc enim fiet, ut quam multo filij Adam, fiant, quasi unus ex nobis, nequaquam à sua spe decepti, sicut deceptus est Adam, fiant inquam quasi unus ex nobis, id est, fiant filij dei per gratiam, fratres & coheredes unici filij, qui est unus ex nobis. Nonne sic est factum? Non ergo dubitamus in illo trinitatis consilio sic fuisse dictum siue tractatum, filius dei unus ex illis tribus personis, bonum pro malo, id est, gratiam pro rapina reddidit homini, factus quasi Adam. Unde & dicit: Obluioni datus sum tanquam mortuus à corde, & æstimatus sum cum descendente in lacum, qualium primus factus est Adam, & factus sum, id est, reputatus sum sicut homo, subauditur sine adiutorio, subauditur diuino, & sicut uulnerati dormientes in sepulchris, id est, oppressus tam ad ualibus peccatis quam & peccato originali, quod fecit Adam cum essem inter mortuos liber, uidelicet potestatem habes sumendi animam meam post mortem, quæ libertas mortuorum non est. Ita plane factum est, ac perinde conuersa est ironia illa in serium, ut ueraciter dicas, ò trinitas deus, ecce Adam quasi unus ex nobis factus est, id est, homo in unitatem personæ prouectus est in filio, qui unus ex nobis est, homo inquam filius dei factus est, & hic est nouus Adam, multorum filiorum pater, quorum uniuersitas, quasi unus ex nobis est, id est, filio dei similis est. Hinc est illud quod dicunt. Scimus quia quum apparuerit similes ei erimus, quia uidebimus eum sicuti est.

Filius dei factus quasi Adā, ut Adā referret unus ex nobis. Esa. 73

Psal. 30

I. Iohan. 3.

¶ Be fide que est unum & precipuum donorum spiritus sancti, quod ipsa in sanctis antiquis, in patribus primis tanti sacramenti ante salutis preparatio fuerit

Caput X.

D tam mirum tamen ineffabile sacramentum, nimirum grandi preparatione opus erat. Quæ uel cuiusmodi preparatione, nisi fidem, denique per culpam perfidia & ambitionis nimiam sese indignum deo fecerat Adā, credendo serpenti magis quam deo, & ambiendo celsitudinem illam quam primus ambiuit ille, dicens in corde suo, ero similis altissimo. Quid enim aliud mendax ille promisit? dicendo eritis sicut di? Ergo contra preparatione opus erat fidei & humilitatis, ut saluo ordine iustitiæ dignos se redderent filij hominum illa gratia, quam proposuerat sapientia, qua intelligimus & scimus ipsum esse dei

Ordo iustitiæ in reparatione hominis.

Esa. 74.

esse dei filium dicens (ut superius memoratum est) & deliciae meae esse cum filiis hominum. Vnde haec praeparatio scilicet fides nisi ex dono tuo uenit o spiritus dominus. Haec enim de diuisionibus gratiarum, quas tu operaris, una & optima est, dicente Apostolo: 1. Cor. 12. Alij quidem per spiritum datur sermo sapientiae: alij autem sermo scientiae secundum eundem spiritum, alteri fides in eodem spiritu, & caetera, quarum uidelicet gratiarum numerum nouenarium pulchre (ut arbitramur) superius assimilari diximus nouem nominibus ordinum angelorum. ¶ Cum igitur dicit idem Apostolus: Fide plurimam hostiam perhibente deo muneribus eius, et per illam defunctus adhuc loquitur, fide Enoch translatus est ne uideret mortem & non inueniebatur, quia transtulit illum deus. Ante translationem enim testimonium habebat placuisse deo: sine fide aut impossibile est placere deo: Cuiusquam haec & caetera dixit, admiratio nem nobis adauget, ut dicamus magis ac magis, sicut supra memoratus Propheta dicit: Quis adiuuit spiritum domini? Immo ubi erant illi adiutores tui o spiritus domini. ¶ Quos uel qualium unus loquitur Apostolus, dei enim sumus adiutores, subiungens, dei agricultura estis, dei aedificatio estis secundum gratiam quae data est mihi, ut sapiens architectus fundamentum posui, alius autem superaedificat. Vbi (inquit) erant, quando ponebas ista fundamenta terrae, illos primos secundum fidem patres Ecclesiae? Na hodie ubicumque fundamentum hoc ponitur, ubicumque fides fundatur, multi eiusmodi adiutores sunt, multae uoces praedicatorum, multi libri Prophetarum & Apostolorum, multa signa frequentia ad confirmationem dictorum. At uero tunc quis te adiuuit o spiritus domini? Quid habuisti huiusce adiutorij? Tu solus absque libris, absque signis uel portentis scripsisti, ut es digitus dei in cordibus eorum: scripturam hanc, id est, fidei scientiam, per quam uel in qua testimonium consecuti sunt senes (ait idem Apostolus) scilicet Abel & caeteri antiqui patres usque ad Moysen, quos in cordibus absque libris caeterisque adiuuentis fundamentum hoc, te ponente fundatum est.

¶ Quod illo tempore non solum fides, uerum etiam prophetia ante diluuium sanctis illis a sancto spiritu data fuerit, prout uoluit: & de sacramento numeri, quo ait Lamech, septuplum ultio dabitur de Chain de Lamech uero septuagies septies. Ca. XI.

Aeterorum quoque charismatum non nihil iam tunc temporis sensibus siue partibus illis diuisit idem spiritus sanctus, prout uoluit, scilicet prophetiam siue scientiam diuinam. Nam scientiam humanam non adeo nos hic attendimus, quam humano plerumque ingenio consequuntur, & illi qui sunt sine fide uel expectatione huius paracliti. Verbi gratia musicam, cuius ita meminit scriptura in illo, qui septimus fuit a Chain. Et nomen fratris eius, uidelicet Iubal, fuit T ubal, ipse fuit pater canentium ci thara & organo. ¶ Diuinam autem scientiam dicimus, quae diuinum aliquid siue spirituale se sapit, ut est illud: Septuplum (inquit Lamech) ultio dabitur de Chain: de Lamech uero septuagies septies. Huius namque dicti meminisse, et huc respicere dignatus est ipse dominus, qui fere nihil absque scripturae autoritate loquebat, dum Petro dicens: dicitur, quoties peccabit in me frater meus, & dimittat ei, usque septies: ita respondit: Non dico tibi Petre usque septies: sed usque septuagies septies. Diuinus namque sensus in uerbis istis latet, qui ex ratione numerorum facile colligi potest. Na septenarius numerus, in quo est positum peccatum Chain, dicendo, septies ultio dabitur de Chain, insolubilis est: neque enim partes habet mediam aut tertiam, aut alias praeter solas unitates. Numerus uero septuagesimus septimus praeter unitates habet etiam alias partes in quas resoluatur, scilicet septenarium, & undenarium. Denique septies undecies siue undecies septies, .lxx. septem sunt. Recte ergo & pulchre, sicut per septenarium in quo numero (sicut iam diximus) signatum est peccatum Chain, insolubilis intelligitur ultio, quae de ipso data est, eo quod inpenitens fuerit, & per .lxx. septem, in quo numero positum est uulnus siue liuor Lamech, dicendo, de Lamech uero .lxxvii. solubilis intelligitur ultio, i. quam aliqui terminet uel finiet remissio, & hoc est quod dominus dixit Petro, non dico tibi septies, sed usque septuagies septies, id est, non cuiquam inpenitenti, sed omni inpenitentia agenti dimittes. ¶ Prophetiam quoque cui illius hominibus non oino defuisse, uel illud

Prouer. 8
1. Cor. 12
Heb. 11
Fidei comendatio in prius
1. Cor. 12
Heb. 11
Scia ta diuina, q hūana i prius antiquis
Gene. 4.
Mysterium i his numeris septies & septuagies septies
Ibidem,
Mat. 18.
Prophetia Enoch
pro ex